

Силабус курсу:

СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

Менеджмент соціальної роботи

Ступінь вищої освіти:	Бакалавр
Спеціальність:	231 «Соціальна робота»
Рік підготовки:	3
Семестр викладання:	осінній
Кількість кредитів ЄКТС:	6,0
Мова(-и) викладання:	українська
Вид семестрового контролю	Іспит

Автор курсу та лектор:

к. психол. наук, доцент Побокіна Галина Миколаївна

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

доцент кафедри практичної психології та соціальної роботи

посада

pobokina@snu.edu.ua

+38-066-923-16-16

+38-066-923-16-16
Viber, телеграм

аудиторія за розкладом

електронна адреса

телефон

месенджер

консультації

Анотація навчального курсу

Цілі вивчення курсу:

Метою лекційних занять за дисципліною є формування теоретичні уявлень про управління соціальною роботою в соціальних закладах, практичних навичок щодо забезпечення виконання загальних функцій менеджменту соціальної роботи та здійснення конкретних управлінських функцій з урахуванням специфіки діяльності соціального закладу, керівництва та лідерства у соціальній роботі, здійснення комунікації та прийняття рішень.

Метою самостійної роботи за дисципліною є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять, без участі викладача; розвиток творчих здібностей та активізація розумової діяльності студентів; формування в студентів потреби безперервного самостійного поповнення знань; розвиток морально-вольових зусиль; поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які студенти отримують у процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці.

Результати навчання:

Знання: теорії сучасного менеджменту та історичні підстави для його розвитку, управлінські проблеми основи функцій менеджменту: планування, організація, лідерство і контроль, навички менеджера – концептуальні, людські та технологічні компетенції менеджера; теоретичні основи стратегічного планування, традиційні і сучасні підходи до планування; моделі прийняття управлінських рішень – класична, адміністративна, політична та етапи процесу прийняття рішення – усвідомлення і потреби, діагностика і аналіз ситуацій, типи рішень і проблем – програмовані та непрограмовані рішення, певність, ризик, непевність і невизначеність; теорія управління організаційними змінами, управління людськими ресурсами; теорії лідерства, характерні риси лідера, типи лідерів, поведінкові і ситуаційні підходи; концепції та основи мотивації,

теорії змісту мотивації, теорії процесів мотивації, особливості мотивації в сучасних умовах; теорії комунікації, канали комунікації (формальні і неформальні).

Вміння: встановлювати цілі та проводити організаційне планування, виявляти критерії ефективності цілей, традиційні і сучасні підходи до планування; формулювати стратегії і показувати приклади стратегічного мислення; проводити діагностику та аналіз управлінських ситуацій; визначати типи управлінських рішень і проблем – програмовані та непрограмовані рішення, певність, ризик, непевність і невизначеність; виявляти головні складові організаційних змін; встановлювати елементи управління людськими ресурсами; застосувати концепції мотивації; застосувати елементи комунікації в управлінській діяльності: переконання і вплив, невербальні комунікації.

Передумови до початку вивчення:

Для засвоєння дисципліни повинні бути знання з: «Вступ до спеціальності соціальна робота», «Система організації соціальних служб», «Практикум з соціальної роботи. Прикладні методи в соціальній роботі», «Соціальні послуги», «Організація та управління соціальними закладами».

Мета курсу (набуті компетентності)

Мета викладання дисципліни формування у студентів системи знань та комплексу компетентностей, необхідних для розробки та прийняття управлінських рішень та методів ефективного управління в організаціях соціальної сфери.

Вивчення даного навчального курсу призначене для формування, удосконалення та розвитку у здобувача вищої освіти наступних компетентностей:

ЗК3.Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 5.Здатність планувати та управляти часом.

ЗК 6.Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 8.Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 9.Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 11.Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 12.Здатність приймати обґрунтовані рішення.

СК2.Здатність прогнозувати перебіг різних соціальних процесів.

СК 6.Знання і розуміння організації та функціонування системи соціального захисту і соціальних служб.

СК 10.Здатність розробляти шляхи подолання соціальних проблем і знаходити ефективні методи їх вирішення.

СК 13.Здатність до розробки і реалізації соціальних проєктів і програм.

Що забезпечується досягненням наступних програмних результатів навчання:

ПРН3.Ідентифікувати, формулювати і розв'язувати завдання у сфері соціальної роботи, інтегрувати теоретичні знання та практичний досвід.

ПРН4.Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу соціальної проблеми.

ПРН6.Розробляти перспективні та поточні плани, програми проведення заходів, оперативно приймати ефективні рішення у складних ситуаціях.

ПРН9.Використовувати відповідні наукові дослідження та застосовувати дослідницькі професійні навички у ході надання соціальної допомоги.

ПРН18.Налагоджувати співпрацю з представникам різних професійних груп та громад; використовувати стратегії індивідуального та колективного представництва інтересів клієнтів.

Структура курсу

№	Тема	Години (Л/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
1.	Визначення сутності і змісту менеджменту соціальної роботи.	денна 2/0/2 заочна 0,5/0/0,2	Категорії «управління» і «менеджмент». Основні підходи щодо досліджень у сфері взаємозв'язку управління і менеджменту. Розуміння менеджменту соціальної роботи. Складові процесу менеджменту соціальної роботи. Основні принципи менеджменту соціальної роботи.	Аналіз ситуацій. Практичні вправи. Індивідуальні завдання. Опитування.
2.	Історія та теорія менеджменту соціальної роботи.	денна 2/0/2 заочна 0,5/0/0,2	Історичні етапи розвитку науки про менеджмент. Теоретичні концепції менеджменту соціальної роботи. Основні етапи розвитку управлінської науки в Україні. 7 періодів розвитку управлінської науки в радянський і пострадянський періоди. Концепції менеджменту соціальної роботи.	Аналіз ситуацій. Практичні вправи. Індивідуальні завдання. Опитування.
3.	Менеджер як суб'єкт і об'єкт організації праці.	денна 2/0/2 заочна 0,5/0/0,2	Поняття менеджера як суб'єкта і об'єкта організації праці. Основні функції менеджера. Особливості організації праці менеджера.	Аналіз ситуацій. Практичні вправи. Індивідуальні завдання. Опитування.
4.	Соціальна служба як об'єкт менеджменту соціальної роботи. Об'єкт та суб'єкт менеджменту соціальної роботи.	денна 2/0/2 заочна 0,5/0/0,2	Сутність соціального обслуговування і соціальної служби. Основні системи соціального обслуговування. Вирішення соціальних проблем в Україні. Соціальної служби на місцях. Об'єкт, суб'єкт менеджменту соціальної роботи. Підходи, моделі та методи взаємозв'язку об'єктів та суб'єктів менеджменту соціальної роботи.	Аналіз ситуацій. Практичні вправи. Індивідуальні завдання. Опитування.
5.	Основні поняття і види організаційних структур управління. Функція планування соціальної роботи.	денна 2/0/0 заочна 0,2/0/0,2	Структура яка висловлює внутрішню будову процесу, явища, системи. Соціальна політика як інструмент ділового менеджменту. Соціальні проекти. Соціальні програми.	Практичні вправи. Індивідуальні завдання. Опитування.
6.	Соціальна політика як функція державного управління.	денна 2/0/2 заочна 0,2/0/0,2	Об'єкт, предмет, методи і завдання соціальної політики. Держава та її роль в реалізації соціальної політики. Соціальна політика і соціальна справедливість. Соціальне партнерство, його роль у вирішенні соціальних проблем.	Аналіз ситуацій. Практичні вправи. Індивідуальні завдання. Опитування.
7.	Мотивація соціальної роботи.	денна 2/0/2 заочна 0,2/0/0,2	Основні поняття.. Змістовні теорії мотивації. Процесуальні теорії мотивації. Форми визнання та оцінки результатів праці.	Аналіз ситуацій. Практичні вправи. Індивідуальні завдання. Опитування.
8.	Поняття і види функцій управління. Модель фахівця із соціальної роботи. Контроль як функція менеджменту соціальної роботи.	денна 2/0/0 заочна 0,2/0/0,2	Функції та види управління. Конкретні функції та їх проблеми. Зразковий склад конкретних функцій управління соціальних служб. Ситуації, що вимагають внесення змін і уточнень до Положення про службах. Типові ситуації щодо посадових інструкцій і заходи, що вживаються керівниками. Фахівець із соціальної роботи. Вимоги до фахівця. Медичні вимоги. Психологічні	Аналіз ситуацій. Практичні вправи. Індивідуальні завдання. Опитування.

№	Тема	Години (Л/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
			вимоги. Вимоги до інтелекту, емоційно-вольової сфери, морально-ділових якостей. Поняття і види управлінського контролю. Етапи процесу контролю. Контроль в соціальній роботі.	
9.	Кадри соціальної роботи. Управління конфліктами та стресами. Супервізія та менеджмент соціальної роботи.	денна 2/0/2 заочна 0,2/0/0,2	Поняття про кадри соціальної роботи. Сутність кадрового менеджменту. Системний підхід до розвитку персоналу в соціальній сфері. Атестація працівників. Виникнення та суть конфлікту. Управління конфліктною ситуацією. Управління конфліктами в організаціях. Види конфліктів. Причини конфліктних ситуацій. Суть стресу. Стресові ситуації та управління ними. Сутність поняття «супервізія».	Аналіз ситуацій. Практичні вправи. Індивідуальні завдання. Опитування.
10.	Психологічні особливості ділового спілкування.	денна 2/0/2 заочна 0,2/0/0,2	Психологічні особливості ділового спілкування. Форми і функції спілкування. Рівні ділового спілкування.	Аналіз ситуацій. Практичні вправи. Індивідуальні завдання. Опитування.
11.	Лідерство, влада, вплив в сучасному менеджменті.	денна 2/0/0 заочна 0,5/0/0,2	Проблема лідерства в сучасному менеджменті. Стилі лідерства. Форми влади і впливу. Вплив факторів шляхом переконання.	Аналіз ситуацій. Практичні вправи. Індивідуальні завдання. Опитування.
12.	Управління та маніпулювання. види маніпулювання.	денна 2/0/2 заочна 0,5/0/0,2	Сутність маніпулювання. Види маніпулювання. Психологічне маніпулювання. Маніпулювання іміджем. Використання соціально-психологічних засобів для маніпулювання.	Аналіз ситуацій. Практичні вправи. Індивідуальні завдання. Опитування
13.	Супервізія та менеджмент соціальної роботи. Документообіг як складова документного забезпечення управлінської діяльності організацій.	денна 2/0/2 заочна 0,2/0/0,2	Супервізія чк принцип, функція, метод менеджменту соціальної роботи. Адміністративній та навчальний методи супервізії в менеджменті соціальної роботи. Документообіг як рух потоків документів у системі управління. Основні етапи документообігу в організації. Електронний документообіг та особливості впровадження. Класифікація СЕД Документообіг - рух службових документів в установі від дати їхнього створення чи одержання до дати завершення виконання або надсилання.	Аналіз ситуацій. Практичні вправи. Індивідуальні завдання. Опитування
14.	Управлінські рішення в менеджменті. Ділова кар'єра і її організація.	денна 2/0/2 заочна 0,2/0/0,2	Сутність і види управлінських рішень. Процес прийняття управлінських рішень. Підходи до оптимізації управлінських рішень. Способи моделювання. Поняття і цілі кар'єри. Етапи кар'єри і її планування. Вибір кар'єри.	Аналіз ситуацій. Практичні вправи. Індивідуальні завдання. Опитування
15.	Психологічні особливості підготовки та проведення переговорів.	денна 2/0/2 заочна 0,2/0/0,2	Основні етапи підготовки та проведення переговорів. Основні етапи переговорів. Фази переговорів. Помилки слухача та промовця.	Аналіз ситуацій. Практичні вправи. Опитування

№	Тема	Години (Л/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
16.	Фінансування організацій соціальної сфери. Оцінка як інструмент управління. Розірвання трудового контракту.	денна 2/0/0 заочна 0,2/0/0,2	Фінансовий механізм. Фінансова політика. Джерела фінансових ресурсів установ соціальної сфери. Методи фінансування організацій соціальної сфери. Оцінка потреб. Оцінка програм і проєктів. Соціальна експертиза. Гендерна експертиза в соціальній роботі. Плинність кадрів і шляхи управління нею. Способи вивільнення персоналу та надання соціальних гарантій вивільненим працівникам. Організація процесу звільнення.	Аналіз ситуацій. Практичні вправи. Індивідуальні завдання. Опитування
17.	Загальна кількість аудиторних занять	денне 32/0/28 заочне 4/0/4		

Рекомендована література

1. Лукашевич М. П., Менеджмент соціальної роботи.: теорія і практика: Туленков М. В навчальний посібник. – 2-е вид. – Київ: Каравела, 2023. – 296 с.
2. Надвинична Т. Менеджмент соціальної роботи. Навчальний посібник / автори-упорядники Л., Надвиничний С.А. Тернопіль: Видавничо-поліграфічний центр «Університетська думка ЗУНУ», 2023. 194
3. Сучасний менеджмент: моделі, стратегії, технології: матеріали XXI Всеукр. щоріч. студент. Наук.- практ. конф. за міжнарод. участю. 23 квіт. 2020 р. Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2020. 642 с
4. Семигіна Т. В. Соціальна робота: реалії та виклики часу / під ред.– Київ: Видавництво «Педагогічна думка», 2020. – 250 с.

Методичне забезпечення

1. Навчально – методичний посібник з дисципліни «Практикум соціальної роботи» / Укл. Г.М. Побокіна, 2021.

Оцінювання курсу

За повністю виконані завдання студент може отримати визначену кількість балів:

Інструменти та завдання	Кількість балів
Участь в обговоренні	10 (по 0,47 балів за 1 ЛК)
Практичні заняття	28 (14 практичних по 2 бали за 1 ПК)
Самостійна робота (контрольні роботи, реферати, есе, презентації, опрацювання наукової літератури тощо)	32
Підсумковий екзаменаційний (заліковий) тест	30
Разом	100

Шкала оцінювання студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

Плагіат та академічна доброчесність:

Під час виконання завдань здобувач має дотримуватись політики академічної доброчесності. Запозичення (використання ідей, розробок, тверджень, статистичних або експериментальних відомостей інших авторів) повинні бути оформлені відповідними посиланнями на першоджерела. Списування або копіювання є категорично забороненими. Перевірка текстів на унікальність здійснюється однаково для всіх здобувачів. Здобувачі вищої освіти самостійно виконують навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей).

Перезарахування кредитів, отриманих у неформальній освіті:

Здобувач вищої освіти може пройти певні онлайн-курси, які пов'язані з темами дисципліни, на онлайн-платформах. При поданні документу про проходження курсу студенту можуть бути перезараховані певні теми курсу та нараховані бали за завдання.

Завдання і заняття:

Усі завдання, передбачені програмою курсу мають бути виконані своєчасно і оцінені в спосіб, зазначений вище. Аудиторні заняття мають відвідуватись регулярно. Пропущені заняття (з будь-яких причин) мають бути відпрацьовані з отриманням відповідної оцінки не пізніше останнього тижня поточного семестру. В разі поважної причини (хвороба, академічна мобільність тощо) терміни можуть бути збільшені за письмовим дозволом декана.

Поведінка в аудиторії:

На заняття здобувачі вищої освіти вчасно приходять до аудиторії відповідно до діючого розкладу та обов'язково мають дотримуватися вимог техніки безпеки.

Під час занять здобувачі вищої освіти:

- дотримуються етичних правил поведіння;
- знаходяться на своєму навчальному місці;
- не заважають викладачу проводити заняття та іншим здобувачам навчатися.

Під час контролю знань здобувачі вищої освіти:

- є підготовленими відповідно до вимог даного курсу;
- розраховують тільки на власні знання (не шукають інші джерела інформації або «допомоги» інших осіб);
- не заважають іншим;
- виконують усі вимоги викладачів щодо контролю знань.